

הרב משה ליב הכהן הלבברשטט

חג הפסח

פסח מצרים לדורות

"אני ישנה ולבי ער, קול דודי דופק, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי"
(שיר השירים ה, ב).

קול דודי דופק, על ידי משה. בשעה שאמר: (שמות יא, ד) "ויאמר משה: כה אמר ה' כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים". פתחי לי, רבי יסא אמר: אמר הקב"ה לישראל: בני! פתחו לי פתח אחד של תשובה, כחודה של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו. ר' תנחומא ור' חוניה ור' אבהו בשם ריש לקיש: כתיב: (תהילים מו, יא) "הרפו ודעו כי אנכי אלוהים". אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: הרפו ממעשיכם הרעים ודעו כי אנכי אלוהים. ר' לוי אמר: אילו היו ישראל עושין תשובה אפילו יום אחד, מיד הם נגאלין ומיד בן דוד בא. מה טעם? (תהילים צה, ז) "כי הוא אלהינו ואנחנו עמו וצאן מרעיתו, היום אם בקולו תשמעו". ר' יודן ור' לוי אמרי: אמר הקב"ה לישראל: הרפו ממעשיכם הרעים ועשו תשובה כהרף עין, ודעו כי אנכי אלוהים. אחותי, שנתאחו לי במצרים בשתי מצוות: בדם הפסח. ובדם המילה. הדא הוא דכתיב: (יחזקאל טז, ו) "ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך, ואומר לך בדמיך חיי", זה דם הפסח. "ואומר לך בדמיך חיי", זה דם המילה. רעיתי, שריעו אותי בים ואמרו: (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו, (שמות טו, יח) ה' ימלוך לעולם ועד. יונתי במרה, שמשם נצטוו ונצטיינו בכל המצוות וצדקות ומעשים טובים, כיונה זו שמצויינת, הדא הוא דכתיב: (שמות טו, כה) שם שם לו חוק ומשפט. תמתי תמותי, שנתממו עמי בסיני ואמרו: (שמות כד, ז) כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע. (שיר השירים רבה ה, ב).

"ויקרא משה לכל זקני ישראל", הציווי הוא לזקני ישראל, לאנשים בעלי המעמד המשפיע, "ויאמר אליהם, משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם", משכו בדברים, דברו עם בני המשפחה על הצאן, על עבודת האלילים אותה אתם סוגדים לעתים, על אותם מעשים שליליים מהם קשה לכם להתנתק, על אותם דברים חומרניים בהם אתם שוקעים, "ושחטו הפסח", תקבלו החלטה חד משמעית שאתם יותר לא פוסחים על שתי הסעיפים. "ולקחתם אגדת אזוב" (שלשה קלחין קרויין אגודה – רש"י), כמו בפסח מצרים, בה יצאו עם ישראל מחוזקים בשלושת המצוות: שבת, פסח, ומילה, כך קבלו על עצמכם שלוש מצוות בהם אתם מתחזקים, אם אתם מתחילים את צעדיכם בעולם היהדות קבלו על עצמכם את שלושת המצוות הבסיסיות, שבת, כשרות וטהרת המשפחה, אם אתם כבר נטועים היטב בעולם היהדות, קבלו על עצמכם להתחזק בשלוש מצוות בהם אתם יודעים שעליכם להתחזק, ולב יודע מרת נפשו.. "וטבלתם בדם אשר בסף" (בכלי – רש"י), תעטפו את הקבלות שלכם במסירות הנפש הנמצאת עמוק בלב

ההיסטוריה היהודית, "והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן הדם אשר בסף" תוסיפו לקבלות שלכם החלטה נוספת לעטוף אותם מכל צדי פתח הבית במסירות נפש, כך שכל ההשפעות של העולם החיצוני לא יוכל להן, "ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר", ואתם לא יוצאים מפתח הבית לעולם החיצון עד אור הבוקר, בו יהיה ברור לכם שלא תושפעו יותר מן הנגפים החיצוניים. ובימים אלו, במובן הכי פשוט, אתם נשארים בבית עקב מגפת הקורונה המשתוללת בעולם עד בוקר, עד שיהיה ברור כאור הבוקר, ששום השפעה חיצונית בעולם לא תוכל להזיז אתכם מקבלתכם. "ועבר ה' לנגוף את מצרים", ה' עובר בעולם עם מגפה נוראה שמטרתה לנגוף את מצרים, להשמיד את כל הרע, להעיר את עם ישראל ואת כל האנושות, כדי שיסירו את אלוהי מצרים מקרבם, יכירו בקיומו של ה', יתנתקו מעבודת האלילים להם הם סוגדים, מאותם מעשים שליליים, מאותם דברים חומריים בהם הם שקועים, "וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות", וה' יראה את המסירות של כל אותם אנשים היושבים ספונים בבתיהם, שהבינו את המסר, וקיבלו על עצמם את אותן מצוות בהן יתחזקו, "ופסח ה' על הפתח, ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף", "אמר הקב"ה לישראל: בני! פתחו לי פתח אחד של תשובה, כחודה של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו", ה' יראה את אותו פתח של האנשים שקיבלו על עצמם להתחזק במצוותיו, ובגללו יפסח עליהם, ולא יתן למשחית, לנגיף הקורונה הידוע לשמצה, לבוא אל בתיהם לנגוף, "ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם", עלינו לשמור את הלימוד הגדול הזה שלמדנו בפסח מצרים, שאותו אנו לומדים שוב בתקופה זאת, בימים אלו ממש בחג הפסח, ועלינו להעביר אותו לדורות, עד עולם, "והיה כי תבואו אל הארץ אשר יתן ה' לכם כאשר דיבר", בעזרת ה' כאשר נעבור את התקופה הקשה הזו, ונבוא אל הארץ אשר יתן לנו ה' כאשר דיבר, נחזור לארצות, לחיים הנורמליים, לחיים בהם נוכל לצאת מהבית, ללימודים, לעבודה, ולכל הצרכים, "ושמרתם את העבודה הזאת", תשמרו את העבודה הפנימית שעשיתם, אל תאבדו אותה במירוץ החיים הארציים, "והיה כי יאמרו אליכם בניכם, מה העבודה הזאת לכם", והיה כאשר יפנו אליכם בני הדורות הבאים שלא חוו את התקופה ההיסטורית המיוחדת הזאת, וישאלו אתכם מדוע אתם כה דבקים באותם מצוות שקיבלתם על עצמכם, "ואמרתם זבח פסח הוא לה", אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים, בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל, ויקד העם וישתחוו", תספרו להם על זבח הפסח אותו חוויתם, את הנגיף הנורא אותו שלח ה' כדי להסיר את אלהי מצרים, כדי לגרום לנו להתעורר ולזבוח את האלילים להם אנו סוגדים, אותם מעשים שליליים, אותם דברים חומריים בהם אנו שקועים, ובזכות ההתחזקות באותן מצוות, את בתינו הציל מן הנגיף הנורא, וזה גרם לכל העם להכיר בגדלות ה', לכופף את הגאווה, להשתחוות לה', ולעשות את רצונו. "וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן, כן עשו", כמו שבני ישראל הבינו את המסר בפסח מצרים והלכו ועשו כאשר צוה ה' את משה ואהרן, כך עשו בני ישראל גם לדורות בתקופת נגף הקורונה, הבינו את המסר של ה', והתחזקו באמונה, ובקיום מצוות התורה. (פסוקי התורה מתוך קריאת התורה לפסח, שמות יב, כא-כח).

יהי רצון שנזכה להבין, להפנים, ולהתחזק, ונחזה בשוב ה' ציון, לגאול את עמו ואת העולם כולו בגאולת עולם, ונזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים במהרה בימינו, אמן.